

JAK BÝT SKUTEČNĚ ŠŤASTNÝ?

I. *Úvod*

V kázání na hoře v Matouši 5:3-9 nám Ježíš dává vzor lidského charakteru, o který máme usilovat, abychom byli šťastní. Hned úvodním slovem každého verše v této pasáži je řecké "makarioi", které lze přeložit do češtiny slovy "blaze" nebo "šťastný". Jádrem každého z těchto veršů je popis charakterové vlastnosti člověka, která je podle Ježíše podmínkou proto, aby člověk mohl být blažený, tedy šťastný. Závěrem každého verše je Ježíšovo zdůvodnění, proč je člověk mající popisovanou vlastnost šťastným. Skutečnost, že Ježíš popisuje 7 charakterových vlastností, poukazuje v židovské symbolice čísla 7 na úplnost lidského charakteru, který nám Ježíš dává za vzor a jemuž odpovídá úplná blaženost, a tedy úplné štěstí. Prozkoumejme jednotlivé charakterové vlastnosti, které Ježíš zdůrazňuje, jakož i štěstí, které s nimi spojuje. Přečtěme si Matouše 5:3-9:

Matouš 5:3 "Blaze chudým v duchu, neboť jim patří nebeské království.

4 Blaze plačícím, neboť oni budou potěšeni.

5 Blaze mírným, neboť oni dostanou zemi za dědictví.

6 Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

7 Blaze milosrdným, neboť jim se dostane milosrdenství.

8 Blaze čistým v srdci, neboť oni uvidí Boha.

9 Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni Božími syny.

II. *Pokora*

V. 3 pokora - spočívá v tom, že si člověk uvědomí svou hříšnost, pozná svou totální závislost na Bohu, Jeho milosti a podřídí se Boží vůli. Pokorní (tj. chudí v duchu) jsou ve skutečnosti bohatí, neboť jsou si vědomi ubohého morálního stavu své duše, do kterého se dostali vlastními hříchy (lži, podvody, pomluvami, nenávisť, závistí, manželskou nevěrou, atd.), jakož i toho, že pouze Bůh dokáže zachránit jejich duši z morálního bahna hříchu. Pokora je základní vlastnost, kterou člověk potřebuje, aby byl schopen přijmout evangelium Ježíše Krista (dobrou zprávu o tom, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy, vstal z mrtvých, nabízí nám odpuštění našich hříchů a věčný život v nebeském království). Štěstí pokorných je v tom, že jim bude patřit nebeské království.

Opakem **pokory** je **pýcha**, která Boha odmítá nebo dává přednost lidským tradicím před Božím Slovem.

Příkladem pokory je pokora celníka v podobenství v Lukáš 18:9-14. Varování před pýchou je v Jakubovi 4:6.

III. *Kajícnost*

V. 4 kajícnost - spočívá v tom, že člověk činí pokání ze svých hříchů. Pokání je zármutek (někdy až pláč) nad hříchy spojený s prosbou o odpuštění hříchů a snahou změnit svůj život k lepšímu (jednou provždy opustit morální bahno hříchu). Takový zármutek je podle Boží vůle a přivádí kajícího k Ježíši, jež mu poskytuje útěchu odpuštěním hříchů a slibem věčného života v nebeském království. V tom je štěstí kajících.

Opakem **kajícnosti** je **nekajícnost**. Zármutek podle Boží vůle je dále nutné odlišit od zármutku podle světa, což není zármutek nad hříchy, ale např. nad ztrátou majetku.

Příkladem zármutku podle Boží vůle je pokání křesťanů v Korintu v 2.Korintským 7:10-11. Varování před nekajcností je v Římanech 2:4-5.

III. **Mírnost**

V. 5 mírnost - spočívá v tichém podřizování se člověka Boží vůli, ale i v trpělivém snášení nepravostí od jiných lidí. Není to rezignace na svá práva nebo zbabělost, ale ovládnání a eliminování negativních emocí. Mírný člověk je člověk, který neodplácí zlem za zlo, ale překonává zlo dobrem a je připraven odpouštět těm, kteří vůči němu činí pokání. Mírný člověk nebere mstu do vlastních rukou, ale přenechává trestání zla pozemské vládě a konečnou odplatu Bohu, jež oplatí všem podle jejich skutků. Mírnost je důležitou vlastností pro dobré jednání. Těm, kteří vytrvalostí v dobrém jednání hledají nepomíjející slávu a čest, dá Bůh život věčný (Římanům 2:7) v nové zemi, t.j. v nebeském království, které je připraveno od založení světa (Matouš 25:34) a v tom je štěstí mírných.

Opakem **mírnosti** je **zlá vášně** jako hněv, zášť nebo mstivost, která ovládá člověka toužícího po odplatě za každou nepravost utrženou od jiných.

Naším největším příkladem mírnosti, je Ježíš Kristus 1.Petrův 2:21-23. Varování před lidským oplácením a hněvem je v Římanech 12:17-21 a Jakubovi 1:19-20

IV. **Touha po spravedlnosti**

V. 6 touha po spravedlnosti - spočívá v touze člověka po ospravedlnění před Bohem ze svých hříchů. Musí být tak silná a tak vytrvalá jako je hlad a žízeň. Je to horlivá touha člověka udělat to, co si přeje Bůh, aby člověku odpustil jeho hříchy. Bůh ji uspokojuje tím, že obětoval za nás svého Syna Ježíše Krista, jehož krev má moc smývat naše hříchy a ospravedlnit nás před Bohem, pokud věříme v Ježíše Krista a konáme Boží vůli (Římanům 3:21-25, Jakub 2:26). Konečné uspokojení této touhy po spravedlnosti bude v nebeském království, kde přebývá spravedlnost (2. Petrův 3:13) a v tom je štěstí lidí, kteří touží po spravedlnosti.

Opakem **Boží spravedlnosti** je **lidská spravedlnost**, která je založená na sebeklamu, lidské moudrosti a prázdném filozofickém tlachání.

Příkladem touhy po Boží spravedlnosti jsou židé, kteří se stali prvními křesťany Skutky 2:36-42. Varování před lidskou spravedlností je v Římanech 10:1-4.

V. **Milosrdenství**

V. 7 milosrdenství - spočívá v soucitu s utrpením bližních a ve snaze ulevit jejich utrpení. Jak napovídá slovo "srdenství", které je součástí složeniny "milosrdenství", existuje blízká spojitost mezi srdcem a soucitem s utrpením bližních. (English "mercy" is derived from latin "misericordia", which is composed of 2 words: "miserans" = pitying and "cor" = the heart; or "miseriacordis" = pain of heart".) Milosrdenství lze projevit aktivním konáním, jež vychází ze srdce. Bůh nám přikazuje, abychom milovali své bližní. Konání milosrdenství je součástí naplnění tohoto přikázání a oslavováním Boha. Pro židy milosrdenství znamenalo: 1) odpuštění křivd, 2) dobročinnost. Stejným způsobem lze vykládat milosrdenství i v dnešní době. Motivací pro milosrdenství lidí k bližním je na prvním místě milosrdenství Boha vůči nám tím, že za naše hříchy nechal zemřít na kříži svého Syna Ježíše. Podle Božího Slova je milosrdenství společně s mravní čistotou pravou a čistou zbožností křesťana před Bohem (Jakub 1:27). Důležitost milosrdenství je podtržena v obrazu posledního soudu, kde Ježíš odpírá milosrdenství těm, jež zavrhuje do pekla, neboť ani oni nejednali milosrdně, avšak prokazuje

milosrdenství těm, které přijímá do nebeského království, neboť i oni jednali milosrdně. V tom je štěstí milosrdných. (Matouš 25:31-46)

Opakem **milosrdenství** je **necitelnost** k utrpení druhých založena na sobectví.

Příkladem milosrdenství a varováním před necitelností je v podobenství v Matouši 18:23-35.

VI. Čisté srdce

V. 8 čisté srdce (katharos kardia) - spočívá ve vnitřní mravní čistotě člověka, jehož mysl, motivy a principy jsou čisté, což se musí nutně odrazit i v jeho čistém životě. Ježíš nás vyzývá, abychom byli dokonalí, jako je dokonalý náš nebeský Otec (Matouš 5:48). Bez upřímné snahy o čisté srdce je úsilí o dokonalost pouhou iluzí. Na druhou stranu i člověk čistého srdce hřeší, avšak není otrokem hříchu. Není ovládán hříchem, ale snaží se ovládnout hřích a vytěsnit jej ze svého života. Pro židy znamenalo velkou poctu vidět krále tváří v tvář, být v jeho přítomnosti (2. Královská 25:19). Ten, komu bylo dovoleno patřit na královu tvář, byl královým oblíbencem a přítelem. Podobně, lidé čistého srdce, kterým je slíbeno, že uvidí Boha, budou Božími oblíbenci a přáteli a budou s Ním navěky v Jeho nebeském království. Lidé čistého srdce mohou vidět Boha již nyní zprostředkovaně duchovním zrakem víry (Efezským 1:17-19). V nebeském království jej uvidí nezprostředkovaně, tváří v tvář (1. Janův 3:2-3) a v tom je jejich štěstí.

Opakem **čistého srdce** je **nečisté srdce**, jemuž panuje hřích, který ovládá i život člověka.

Příkladem dokonale čistého života je Ježíš Kristus 1. Petřův 2:22. Varování před vnitřní nečistotou je v Matouši 23:27-28.

VII. Působení pokoje

V. 9 působení pokoje - spočívá v předcházení svárů a usmírování sporů a nepřátelství. Kvůli našim hříchům se každý z nás stal nepřitelem Boha. Bůh však obětoval svého Syna Ježíše na kříži za naše hříchy. Tím, že jsme přijali Kristovu oběť, byly nám naše hříchy odpuštěny a my usmířeni s Bohem, jsme se stali účastníky pokoje Božího, který převyšuje veškeré chápání (Filipským 4:7). Křesťané, kteří svým čistým životem a hlásáním evangelia šíří pokoj mezi lidmi a Bohem, následují příklad Boha a jsou Jeho dětmi již tady na zemi, neboť se v nich odráží Boží charakter. Jejich příslušnost k Boží rodině se plně projeví v nebeském království a v tom je jejich štěstí.

Opakem **pokoje s Bohem** je **pokoj se světem**, jehož znakem je snaha zalíbit se lidem a vyhnout se problémům.

Příkladem hlasatelů evangelia jsou křesťané v Tesalonice 1. Tesalonickým 1:8-9. Varování před snahou zalíbit se lidem je v Jakubovi 4:4

VIII. Závěr

Každý člověk touží po štěstí, avšak mnozí lidé hledají štěstí v pomíjivých věcech tohoto fyzického světa, jako jsou peníze, moc, sláva, rodina, práce atd. přitom neváhají dát průchod svým špatným vlastnostem, aby dosáhli tohoto štěstí. Ježíš nám svým kázáním odkryl ty nejhorší vlastnosti člověka, kterými jsou pýcha, nekajcnost, zlá vášeň, lidská spravedlnost, necitelnost k utrpení bližních, mravní zkaženost, snaha zalíbit se lidem raději než Bohu. Jejich ovocem je zlo a utrpení tohoto světa a věčný trest v den posledního soudu.

Štěstí, o kterém Ježíš učí v Matouši 5:3-9 nemá žádnou spojitost s vnější prosperitou. Spása, tj. věčný život s Bohem v nebeském království, je skutečným štěstím - blažeností, která závisí pouze na vztahu člověka s Bohem. Proto nás Ježíš učí, abychom usilovali o pokoru, kajícnost, mírnost, Boží spravedlnost, milosrdenství, mravní čistotu a pokoj s Bohem, neboť jedině osvojením si těchto dobrých vlastností můžeme mít správný vztah s Bohem a jedině tak můžeme dosáhnout skutečného štěstí, které je v nebeském království.

Současně reflektováním těchto vlastností v našem životě budeme světlem pro lidi, kteří žijí v temnotě, světlem, které je může přivést až k Bohu a ke skutečnému štěstí Matouš 5:14-16.

V Praze a Bratislavě, 02.07.2005
Poslední revize 09.10.2010

Robert Hodanko